

[Hilmar Baunsgaard.] mulere aktiviteten. Jo mere der tages hensyn til erhvervslivets konkurrencesituation, jo bedre vil mulighederne være for at gennemføre sådanne opgaver fra det offentlige side, som på kort sigt kan bidrage til at stimulere beskæftigelsen.

Det særlige ved øjeblikkets situation er jo, at vi på én gang er truet af beskæftigelsesproblemer, inflationsproblemer og valutaproblemer. I en sådan situation er det nødvendigt at sige det lige ud, at den største trussel mod beskæftigelsen kan komme fra et uholdbart resultat af overenskomstforhandlingerne. Svækket konkurrenceevne betyder mindre afsætning og dermed en yderligere belastning af betalingsbalancen. Stigende omkostningsniveau betyder stigende inflation og dermed formindskede muligheder for også på længere sigt at klare sig i konkurrencen.

Disse synspunkter tror jeg der stort set vil være enighed om, både mellem de politiske partier og mellem arbejdsmarkedets parter. Opgaven er da at finde veje til at undgå en uønsket udvikling. Det stiller krav både til de politiske partier og til arbejdsmarkedets parter. Arbejdsmarkedets parter hørte jo til de kredse, der i september måned bebrejdede folketinget, at vi med de usikre forhandlinger også skabte usikkerhed i erhvervslivet og på arbejdsmarkedet. Selv om det nok må erkendes, at man til en vis grad overspillede dette tema fra arbejdsmarkedsorganisationerne, så må det på den anden side set erkendes, at der var noget om snakken. Nu er imidlertid den første del og en væsentlig del af den øjeblikkelige opgave løst. Nu er det arbejdsmarkedet selv, der ved sine forhandlinger må tage sig i agt for, at usikkerheden i erhvervslivet ikke øges.

Jeg synes ikke, det er urimeligt at udtrykke både forbavselse og skuffelse over, at der på arbejdsmarkedet ikke allerede er opnået resultater på områder, hvor man med rimelighed kunne forvente at det var sket. Det gælder f.eks. den manglende afklaring omkring dyrtidsreguleringen. Forhåbentlig er dette ikke et udtryk for, at arbejdsmarkedets parter ikke kommer til et resultat. Det skal i hvert fald siges, at der ikke er grundlag for, at arbejdsmarkedets parter kan forvente, at det er en opgave, lovgivningsmag-

ten kan klare for dem. Det er nu hos arbejdsmarkedets parter, at de mest påtrængende opgaver ligger til løsning. Beskæftigelsen og dermed velstandsudviklingen vil for en lang periode være påvirket af de resultater, man kommer til på arbejdsmarkedet.

Hvad den politiske del af opgaverne angår, så er der grund til at understrege, at denne vor del af opgaven kun kan løses, hvis der virkelig vises vilje til samarbejde imellem partierne, og det må altså siges: også større samarbejdsvilje end den, der kom til udtryk i september. Jeg skal ikke fordele ansvaret mellem regeringen og socialdemokratiet for, at det ikke lykkedes at få socialdemokratiet med i den endelige afgørelse.

På baggrund af det, jeg tidligere har sagt om forholdene på arbejdsmarkedet, føler jeg imidlertid trang til endnu en gang at understrege, at skal opgaverne løses tilfredsstillende, så forudsætter det selvfølgelig deltage fra regeringen, men også fra socialdemokratiet. Også de to partier vil, ganske som vi vil det i de andre partier, have et ansvar over for mulighederne for at løse vor økonomiske opgave på en måde, der bedrer — og ikke forringer — beskæftigelsesudsigterne. Ingen af os herinde vil kunne løbe fra et medansvar for en eventuel manglende beskæftigelse og dermed manglende velstandsudvikling, hvis vi ikke i et samarbejde kan løse vor del af opgaven.

Vi ved, at ethvert politisk parti har behov for at vise sit eget ansigt over for vælgerne, men der gives situationer, hvor man også må prioritere sin politiske arbejdsindsats. I øjeblikket er det ikke det enkelte partis profiltægning, der har førsteprioritet, det er derimod forpligtelsen til i en meget vanskelig situation at kunne samarbejde.

Jeg føler i denne forbindelse trang til at minde også vælgerne om et vist medansvar. Det er, som man på én gang siger til partierne i folketinget: I skal stå ved jeres løfter, I skal stå ved, hvad I sagde forud for valget. Og samtidig skal I så forlige jer. Vælgerne ved jo godt, at man ikke kan sende 10 partier ind i folketinget og stille begge krav med samme styrke. Også vælgerne må acceptere en prioritering af den politiske arbejdsindsats.

Med i bedømmelsen af de politiske arbejds- muligheder hører også bedømmelsen af de parlamentariske forhold i almindelighed.